

Bjäre kretsförening uttalade vid sitt möte den 30 juli den åsigt, att tentamen före betygsskrifningen vore öfverflödigt. Tre medlemmar reserverade sig här emot.

Till kretsstyrelse valdes hrr N. Svenson i Torekov, S. H. Sander i Förslöf och O. Lindström i V. Karup.

Nästa möte hålles i Rebbelberga.

Ströfvelstorps-Välinge kretsförening behandlade vid sitt årsmöte den 8 d:s ämnet: *Kursivläsningen i småskolan*. Diskussionen inleddes af lärarinnan Emma Håkansson, som påpekade svårigheterna för småskolan att kunna medhinna detta ämne, om fordringarna skulle ställas så högt, som något skolråd hade gjort, då det vid ett examenstillfälle förelagt småskolans barn att läsa stycken ur de sista afdelningarna i folkskolans läsebok. Af öfverläggningen framgick, att en bestämd kurs i detta såväl som i öfriga skolans ämnen borde stadgas, och ansåg man, att småskolans läsebok samt första och på sin höjd andra afdelningen af folkskolans läsebok — med undantag af de poetiska styckena i den senare — borde utgöra kursen för innanläsningen i en småskola med tre årsklasser; att begränsning af de öfriga ämnena vore nödvändig, så att man åt detta ämne beredde så mycken tid som möjligt; att lämplig läsebok borde användas, så att ej barnen genast råkade i allt för stora svårigheter, hvarigenom ämnet blefve tråkigt; att svårare ord, som i styckena förekomme, först stafvades, innan stycket förelades barnen till innanläsning; att hemlexor gäfvos i kursiv läsning; att körläsning en och annan gång användes, dervid de mindre barnen borde placeras hos de större för att af dem hafva ledning och hjälp; och att läraren ofta sjelf föreläste, på det barnen måtte få höra, huru orden skulle uttalas och betonas.

Sydöstra Skånes lärare- och lärarinneförening höll sitt af inemot 200 personer besökta tjugonde årsmöte i Hammenhögs tingslokal den 28 juli. Föreningen beslöt dervid att instämma i Hisingskretsens anhållan om åtgärders vidtagande för anskaffande af bättre bibliska plancher än de hittills utgifna.

Frågan: *I hvad mån kan folkskolan göra anspråk på presterskapets biträde vid religionsundervisningen?* besvarades sålunda:

Presten biträde: *genom* att sörja för att kurserna fördelas efter årsklassernas ståndpunkt; *genom* att anslå ett lämpligt antal lärotimmar; *genom* att vaka öfver att det icke förelägges till utanläsning något icke genomgånet; *genom* att i samråd med läraren utse de stycken, som böra grundligare behandlas; *genom* att verkligt undervisa barn af intresse för religionsundervisningen, utan att direkt ingripa, utom då läraren icke gör sin pligt.

»Skrifnings»timmarne enligt normalplanen ansåg mötet böra användas till bibringande af ljud-, form- och satslära och till rättskrifningsöfningar för alla fyra och till uppsatsskrifningar för de tre öfversta årsklasserna.

Vid behandlingen af frågan: *Hvilka äro de förnämsta orsakerna till gymnastikens*

dåliga ståndpunkt, och hvad bör göras för dess befordran? framhölls, att folkskolans lärare i allmänhet ej hade tillfälle att använda redskapsgymnastik, att skolbarnen vore olämpligt klädda; och att skolsalen vore otillräcklig och olämplig såsom gymnastiklokal. Sista delen af frågan besvarades sålunda: Gymnastiköfningarna böra företagas afdelningsvis; hvarje afdelning bör hafva minst en timme i veckan till hvarje öfning.

Mötets åsigt angående *välskrifningen* var denna:

Välskrifningsfärdighet vinnes genom förskrifning och öfvervakning; i tredje och fjerde årsklasserna bör småstilen i första rummet användas, framför mellan- och storstil; i första och andra årsklasserna böra alla stilarna användas; i hvarje skola borde finnas olika slag af vackra handskrifter, hvilkas former barnen kunde tillägna sig.

Innanläsningsfärdighet vinnes, ansåg mötet, genom föreläsning och öfverläsning i såväl hem som skola och genom att tillhålla barnen att läsa rätt och vid förekommande felläsning rätta feLEN sjelf eller genom barnen.

Till styrelse för nästa år valdes hrr M. Hörén (ordförande), Emil Andrén (sekreterare) samt P. A. Andrén, T. O. Bergstrand, P. Jakobsson och A. Jönsson.

Nästa möte hålles i St Olof.

Oxie härads kretsförening hade den 11 dennes sitt årsmöte i V. Skreflinge, hvarvid förekommo tvänne föredrag, nämligen af skolläraren N. Hansson i Mellan-Grefvie »om uppfostran i hem och skola» och af skolläraren C. P. Fagerström i Hyltarp »om moralisk uppfostran efter Herbert Spencer».

Mellan föredragen behandlades utom centralstyrelsens ärenden äfven frågan om *trädgårdsskötsel i folkskolan*. Sedan svårigheterna vid detta ämnes behandling af inledaren framhållits, omtalade de uppträdande, huru hvar och en af dem gick till väga. Några hade funnit den anordningen att utdela ett stycke jord åt hvarje barn förträfflig; andra åter ansågo denna åtgärd förkastlig. Der trädgården vore liten och alltså försvårade en delning i »lärarens» och »barnens trädgård» föreslogs, att man borde låta barnen utföra arbetet gemensamt i hela trädgården och läraren behålla afkastningen. Af en talare omnämndes det inlägg i frågan styrelsen för Lars Hiertas minne gjort genom att utfästa pris åt den, som inkomme med bästa förslaget till skolträdgårdars anordning. Diskussionen fick utgöra svar på frågan.

Torna härads skolläreförening höll sitt årsmöte i Efverlöf den 22 juli. Mötet var besökt af ett 40-tal deltagare.

Frågan: *Hvilket inflytande har en skollärares uppförande på folkskolans barn?* föranledde ett lifligt meningsbyte, hvarunder påpekades, att läraren kunde utöfva antingen ett dåligt eller godt inflytande på sina lärjungar, hvarföre det vore af synnerlig vikt, att läraren hade akt på sig sjelf, sitt lefverne och hela sitt förhållande. Följande uttalande gjordes: »En skollä-

rares uppförande har ett mäktigt inflytande till att hos hans lärjungar främja gudsfuktan och dygd, pligttrohet och karaktärsfasthet, punktlighet och ordning, då läraren i dessa stycken är ett efterföljansvärdt exempel.»

Om *geografien* gjordes följande uttalande: »Geografiundervisningen på skolans lägre stadium bör börja med hemtrakten och sedan derifrån utvidga synvidden till de längre bort belägna geografiska orterna.»

Ett föredrag hölls öfver skolmannen *Ekendals* verksamhet åren 1843—57.

Samtliga mötesdeltagare voro inbjudna till prestgården, der de välvilligt och frukostigt under dagens lopp undfagnades med både frukost och middag m. m. Såväl kyrkoherden som hans fru deltog med synnerligt intresse i mötets förhandlingar.

Östra Dalslands skolförening hade möte i Gerdserud den 30 juli, hvarvid förekom undervisningsprof af lärarinnan Alma Johansson i Skållerud och läraren E. Rydén på stället, föredrag af skolläraren J. Örtendal i Jern om växterna och deklamation af skolläraren J. E. Larsson i Bäcke.

Frågan om föreningens utvidgning till norra och södra delarne af provinsen uppskötts till nästa möte, som hålles i skolhuset vid Nordkärr den 10 januari.

Literatur.

Elementarboek i algebra af K. P. Nordlund. Upsala 1887, V. Schultz. Pris: häftad 1 krona, inbunden 1 krona 25 öre. — Författaren angifver sitt arbete vara afsedd att tjänstgöra såsom en mellanlänk mellan läran om de bestämda talen och den egentliga algebran. Han anser nämligen förut befintliga läroböcker i algebra vara olämpliga för ett så tidigt stadium som elementarläroverkens fjerde klass och att sålunda den första algebraiska undervisningen är så godt som försild möda. Föreliggande kurs har förf. sökt göra så enkel och naturlig, att lärjungen på egen hand utan synnerlig hjälp af läraren må kunna lösa uppgifterna, för hvilket ändamål användts dels geometrisk åskådning och dels en mängd exempel, som angå beräkning af geometriska storheter. Boken är uppställd i tvänne afdelningar, af hvilka den senare är afsedd endast för de lärjungar, som visa anlag för matematik.

Lärobok i oorganisk kemi, afsedd förnämligast för den farmaceutiska undervisningen, för tekniska skolor samt för sjelfstudium. Utgifven af Allan Aschan. Med 34 illustrationer. Borgå 1887, Verner Söderströms förlag. Pris: 3 kronor; inbunden 3 kronor 75 öre. — Arbetet är afsedd att sättas i händerna på nybörjare och sådana, som under sin studietid ej varit i tillfälle att särskildt sysselsätta sig med kemien. Det är ock dertill med afseende på både språk, uttrycksätt och uppställning i det hela hållet så enkelt och populärt, som ämnets egen natur kunnat medgifva. Författaren utlofvar, att för den händelse detta hans förstlingsarbete visar

sig motsvara sitt ändamål, skall han utarbeta en lärobok i organisk kemi, äfven den afsedd för nybörjare.

Hvad drömde du?

Du är kanske en yngling, som går nöjd och hvisslar vid din plog eller sysselsätter dig med något handverk, hvarmed du både nu och i en framtid sannolikt kan förtjena ditt dagliga bröd.

— Jaså, du går och plöjer, men är icke fullt nöjd dermed, utan tänker dig in på ett seminarium i höst. Du vill blifva herre och gå med händerna i byxfickorna och röka cigarr och titta genom glasögon: du vill lefva en skollärares glada och sorgfria lif.

— Käre vän; allt detta är mycket vackert och snällt, ja i sanning *fritt* tänkt af dig, och att tänka *fritt* är ju *stort*, men — att tänka *rätt* är *större*.

Du hoppas så mycket; du drömmer om guld och gröna skogar, men jag vill säga dig: i 99 fall bland 87 blir denna dröm ej verklighet.

På en skollärare i våra dagar ställas icke små kraf. För att kunna få en ordentlig plats måste han ha »bra» betyg, och för att få bra betyg fordras ett godt hufvud. Redan på seminariet tages ditt goda hufvud i anspråk. Der måste du på en jämförelsevis kort tid slå i dig en hel hop saker, som du utan prut skall förstå, samt lära dig inse, att den, som skall blifva en »stackars» skollärare, också först måste vara en »stackars» seminarist.

Du har emellertid fått ditt skolmästar-diplom och står färdig att hakas in i verldsutvecklingens stora maskineri, och nu prövas i högsta grad ditt *goda* hufvud. Du blir bjuden till herregården och till prestgården. Ack, du kan ju icke ens äta som fint folk, saknar societetsskick och blir utskrattad. På seminariet tala aldrig dina lärare med dig derom, ja, det kan till och med hända, att flere bland dem aldrig ens lära känna ditt namn.

I skolan finner du dig tafatt och okunig. Den »praktik» du vid seminariet inhemtade lämpar sig ej efter de förhållanden, under hvilka du arbetar, och nu gäller det att med säker blick slå in liksom på en ny väg. Lycklig du, om du har kärlek till ditt kall och dina små, ett obegränsadt tålmod samt en snabb uppfattningsförmåga, då har du de betingelser, som kunna göra dig till en duglig lärare; då kan du ock någorlunda helbregda kryssa dig fram mellan de blindskär och bankar som öfverallt ligga i din väg, men i motsatt fall blir du den olyckligaste varelse under solen.

Ingen hederlig menniska finnes väl, som är så misstrodd som en skollärare. På honom skola inspektörer, prester, skolrådsledamöter, fäder och mödrar ha ett vak-samt öga. Alla få efter eget godfinnande »hacka» på honom, och försöker han vara en smula själfständig, fins det osvikliga medel att få honom på bättre tankar.

En skollärare måste ha förmåga att lära allting. Han skall kunna spela orgel och

piano samt pladdra tyska, engelska och franska, annars är han obildad; han bör vara skicklig i trädgårdsskötsel och slöjd, hafva kommunallagarna på sina fem fingrar samt med råd och dåd kunna hjälpa och biträda sin nästa i alla faror och lefnadsbehof.

— Min vän, hvad drömde du?

Har du mod att offra allt och blifva det minsta, det obetydligaste hjulet i verldsutvecklingens maskineri? — *g.*

Från våra läsare.

Diktamensmetoden.

Herr redaktör!

Med anledning af hr D:s reflexioner öfver och redogörelse för diktamensmetoden vågar jag anhålla om plats i Eder tidning för följande.

Metodens detaljerade framställning åsyftar ej att slafviskt binda undervisningen vid detaljerna, utan afser endast att i brist på muntligt meddelande sätta undervisaren i stånd till att på egen hand pröfva metodens användbarhet. Under förutsättning att undervisaren skiljer hufvudsak från bisak samt lämpar sin framställning efter barnens fattningsförmåga, torde det kunna betviflas, att metoden med dess terminologi: »fram, upp, ned, mot höger och venster» blir en tortyr för barnen, ty i så fall skulle ju gymnastiken med kommandoorden: armar framåt, uppåt, nedåt sträck samt höger och venster om m. fl. vara en sådan i stället för en vederqvickelse.

Recensentens påstående, att öfningarna skola företagas på rutadt papper efter diktamen är blott delvis riktigt, ty metoden angifver temligen tydligt, att endast de förberedande öfningarna samt några få bokstäfver af lilla alfabetets storstil skrivas på rutadt papper, men öfriga bokstäfver på randadt, samt att blott de förstnämnda öfningarna skrivas efter diktamen, hvaremot bokstäfverna skrivas efter förskrift. Fullkomligt vilseledande är derföre uppgiften, att »vid skrifvandet af bokstafven *a* dikteras på följande sätt» o. s. v.

Metoden angifver i stället, att läraren uppskrifver bokstafven, visar strecken, hvaraf den består, samt låter eleverna efter förskriften afbildad den samma. De oriktigt anförda profven på tillvägagångendet gifva utan förskriften lika litet föreställning om metodens användande, som beskrifningen af ett landskap utan kartans tillhjälp kan gifva begrepp om landskapets verkliga utseende. Utgår man deremot från förskriften, blir uppfattningen en helt annan.

Villigt medgifves dock, att metoden, ehuru vid närmare bekantskap långt mindre krånglig, än recensenten sökt göra troligt, likväl för läraren är mera besvärlig än t. ex. det enkla sättet att utan vidare låta barnen uti skrifboken ifylla tryckta konturer till bokstäfverna. Att den kännedom om metoden, som vid det flygtiga genomseendet förvärfvats, icke uppmuntrat anmälarer att med den samma anställa försök, torde för öfrigt lika litet förundra, som att på Fultons tid åtskilliga fackmän

hellre föredrogo att resa öfver Atlanten på segelfartyg än på ångbåt.

G. V. Svensson.

Hrr kvartettsångare bland Sveriges folkskollärare!

Då under nästa år allmänt svenskt folkskolläraremöte kommer att hållas, vore önskligt, om sången dervid blefve temligen väl tillgodosedd. För den skull taga sig undertecknade härmed friheten ställa till samtliga sångare, som ämna bevista mötet, en vördsam uppmaning att noga inöfva sina resp. stämmor, helst utantill, i följande härmed föreslagna nummer af de sånger, som finnas upptagna i »Student-sången» af Hedenblad å 4 kr. Här angifna nummerordning torde lämpligen kunna följas och åtminstone de 12 första med säkerhet hinna väl öfvas.

Sångerna äro: n:r 21, 70, 83, 90, 2, 56, 71, 74, 92, 72, 43, 49; 29, 23, 66, 68, 52, 67, 53, 31, 26, 57, 75 samt »Vårt land» af Pacius och »Stridsbön» af O. Lindblad.

En tid före mötet vilja vi försöka angifva tid och ställe för gemensam repetition af sångerna.

Mellösa & Sundsby i juli 1887.

J. Hellberg. O. E. Lundén.

Breflåda.

A. V. Vår åsigt är, att lärare ej kan afskedas derför, att han är sjuk. Något prejudikat finnes ej oss veterligt.

Ny skollärare. Hur kan Ni begära, att vi skola publicera en dylik skrivelse, utan att Ni genom angifvande af Edert namn införa redaktionen garanterar uppgifternas riktighet?

L-n. Har kommit.

Ewald. Kan ej af oss besvaras.

Hugin. Männe icke farhågorna äro öfverdrifna? Några ytterligare fakta torde meddelas, innan vi anse oss böra ingripa.

—*U—.* 1) Nej. 2) Lärare kan ej vara skyldig att läsa på annan tid, än den i reglementet bestämda. Något råd i omnämnda fall tilltro vi oss ej gifva.

Elias. 1) Nej. 2) Nej, två rum och kök på samma botten. 3) Ja. 4) Beror på öfverens-kommelse. 5) Intet lagstadgande härom.

S. M. B. 1) Vi kunna ej finna något hinder härför. Se §§ 10—12 i reglementet! 2) Obekant för oss. Vänd Eder till den ifrågavarande tidningens redaktion.

Minneslista.

- Aug.*
19. Ö. Göinge härads skolförenings möte i Värestorp.
— Rökeortens skollärareförenings möte i Mala.
20, 22. Tredje seminarieläraremötet i Göteborg.
26. Nyköpings kretsförenings möte vid Oxelösund.
27. Kongsbacka skolförenings möte i Kongsbacka.
— Okomekretsens möte i Ullared.
— Villåttinge kretsförenings möte i Malmköping.

Familjenotiser.

(Kostnadsfria tillkännagifvanden.)

Trolofvade.

Anders Holmgren i Saxtorp och Cecilia Andersson i Önnestad.

Folkskolläraren Gustaf Vallén och Tilda Jons-son, Linköping, 12 aug.

Folkskolläraren S. T. Carlsson i Marietorp och Tilda Svensson i Boa, 9 aug.